

PYHÄJOEN KUNTA VASTI NERAPORTTI

Matinsaaren asemakaava – ehdotus 8.6.2020

LAUSUNNOT JA MUISTUTUKSET VASTINEINEEN 15.6. - 7.8.2020 NÄHTÄVILLÄ OLEESTA EHDOTUKSESTA

2.11.2020

LAUSUNNOT

1. POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS, 27.8.2020

POPELY/1952/2019

Kunta on laatinut kaavojen ehdotusvaiheen aineistot, asettanut ne samanaikaisesti nähtäville kesä-elokuussa 2020 sekä pyytänyt tarvittavat lausunnot. ELY-keskus on pyytänyt ja saanut lisäaikaa lausunnon antamiseksi 30.8.2020 saakka.

ELY-keskus on antanut lausunnon kaavaluonnosvaiheissa osayleiskaavasta 21.8.2019 ja asemakaavasta 6.2.2020. Hankkeiden aikana kunta on järjestänyt useita neuvotteluja, viimeksi 6.5.2020 järjestetyssä neuvottelussa. ELY-keskuksella on ollut mahdollista osallistua kaavan valmisteluun.

ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO:

Yleis- ja asemakaavahankkeen tavoitteet ovat paljolti yhtenäiset ja yleiskaavan ja asemakaavan aineistoja on laadittu osittain samanaikaisesti kaavatasojen erilainen tarkoitus ja tarkkuus huomioiden. Eri kaavojen sisältöjä on kommentoitu ja niistä lausuttu eri yhteyksissä aiemmin kaavahankkeiden aikana. ELY-keskus antaa kaavaehdotuksista yhden yhtenäisen kumpaakin kaavahanketta koskevan lausunnon:

Alueidenkäyttö:

ELY-keskus toteaa, että kaavoituksen yhteydessä sen esittämiä asioita on hyvin otettu huomioon tai esityksiin on monin paikoin annettu perusteltu vastine. Matinsaaren käyttö on kunnan strateginen tavoite ja alueen käyttöönotto edellyttää merkittäviä valmisteluja mm. maantäytöin ja infrastruktuurin rakentamiseksi, mitkä luonnollisesti heijastuvat myös alueen käyttöön, rakentamisen tapaan ja alueeseen kohdistuviin tavoitteisiin. Tältä osin kaavoituksessa on kyse kunnan merkittävistä valinnoista kunnan kehittämiseksi. Kaavaehdotusvaiheen aineistoja on täydennetty luonnosvaiheesta mm. vaikutusten arvioinnin sekä suunnitelmien tarkentumisen myötä. Asemakaava-aineistoon sisältyy havainnekuvia, jotka täydentävät hyvin maisemallisen muutoksen sanallista arviointia. Kaava-aineistoja on täydennetty myös rakennettavuuden ja liikenneyhteyksiä kuvaavien tarkastelujen osalta.

Luonnonsuojelu

ELY-keskus on kiinnittänyt aiemmissa lausunnoissaan huomiota Tuhkasennokantien varressa sijaitsevan primäärisukkessiometsän arvoihin ja niiden turvaamiseen. Asemakaavan luonnoksissa primäärisukkessiometsät oli osoitettu suojelevalla kaavamerkinnällä (S), josta ELY-keskus totesi lausunnossa:

"...suojelualuetta koskevilla aluevarausmerkinnöillä (esim. SL) osoitetaan yleensä luonnonsuojelulla suojellut tai suojeltavaksi tarkoitetut alueet. Primäärisukkessiometsäsarjan arvot on kaavaratkaisussa turvattava, mutta kaavan merkintätapa tulisi perustua aluerajausmerkintään (esimerkiksi luo- , sl- tms.) tai muuhun pääkäyttötarkoitukseen liitetyillä arvoilla turvaavalla kaavamääräyksellä."

Laaditussa kaavaehdotuksissa ratkaisussa Tuhkasennokantien pohjoispuoli on osoitettu asianmukaisilla merkinnöillä (MY-käyttötarkoitus ja luo-1 - merkintä). Myös Tuhkasennokantien eteläpuolisella virkistysalueella on sellaisia luonnonympäristön arvoja, jotka tulee turvata vastaavilla merkintätavoilla sekä yleis-, että asemakaavassa, jotta luonnonympäristön arvot tulevat

riittävästi huomioon otetuksi. Kyseinen virkistysalue on kunnan omistuksessa. ELY-keskus on valmis keskustelemaan kunnan kanssa alueen luontoarvojen suojelumahdollisuuksista luonnonsuojelullisin perustein ja siihen liittyvistä korvauksista.

Vesistöyksikkö:

Kaavamääräyksissä alin rakentamiskorkeus on N2000- korkeusjärjestelmässä +2,55 mmpy, joka vastaa ELY-keskuksen näkemystä. Sen sijaan kaavaselostuksissa mainitaan vielä osittain alimman rakentamiskorkeuden olevan N2000- korkeusjärjestelmässä +2,45 -2,55 mmpy. Kaavaselostukset olisi hyvä korjata näiltä osin vastaamaan kaavaratkaisua.

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet:

ELY-keskuksella on ollut mahdollisuus osallistua kaavahankkeisiin sen eri vaiheissa ja ELY-keskuksen näkemykset on huomioitu. Alueen käyttöönotto on kunnalta merkittävä strateginen valinta kunnan kehittämiseksi. ELY-keskus toteaa, että Tuhkasennokantien ympärillä olevat luontoarvot on huomioitava kaavaratkaisussa edellä lausutulla tavalla. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavaratkaisun tarkentaminen alueen arvot huomioivalla merkinnällä ja kunnan omistuksessa olevalla alueella on tehtävissä teknisenä tarkistuksena kaavaratkaisuun.

ELY-keskus on valmis keskustelemaan kunnan kanssa primäärisuknessiometsään liittyvien luontoarvojen suojelumahdollisuuksista ja siihen liittyvistä korvauksista.

Kaavanlaatijan vastine:

Alueidenkäyttö
Merkitään tiedoksi

Luonnonsuojelu

Kaavakarttaa on muutettu lausunnon mukaisesti. Tuhkasennokantien eteläpuolinen M-alue on muutettu MY-alueeksi ja sille on osoitettu luo-1 -merkintä.

Vesistöyksikkö:

Kaavaselostusta on tarkistettu lausunnon mukaisesti.

Yhteenveto

Kaavaratkaisua on tarkennettu alueen arvot huomioivalla merkinnällä ja korjaukset on tehty teknisenä tarkistuksena kaavaratkaisuun.

2. POHJOIS-POHJANMAAN MUSEO / Rakennettu kulttuuriperintö, 3.8.2020

OUKA/12805/12.03.03.05/2019

Pyhäjoen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa Matinsaaren asemakaavaehdotuksesta. Matinsaaren asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Pyhäjoen kirkonkylän luoteisosassa Pyhäjoen Pohjoishaaran suistoalueella. Kaava-alueeseen kuuluu Matinsaaren lisäksi alueita saaren pohjois- ja itäpuolelta. Asemakaavoitettavan alueen pinta-ala on 72,5 hehtaaria. Tämä lausunto koskee arvokkaita maisema-alueita ja rakennettua kulttuuriympäristöä.

Matinsaaren asemakaavaluonnoksen suunnittelualue kuuluu kokonaisuudessaan maakunnallisesti arvokkaaseen Pyhäjoen suun kulttuurimaisema-alueeseen sijoittuen sen keskeisille osille jokisuistoon. Pyhäjoen Matinsaaren asemakaavaluonnoksen suunnittelualueella ei sijaitse kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennetun ympäristön kohteita. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sen kaakkoispuolella sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde Kaukon kalamajat. Tämä aluekohde on huomioitu asemakaavaehdotuksessa.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Pyhäjoen Matinsaaren asemakaavaehdotuksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Kaavanlaatijan vastine:
Lausunto merkitään tiedoksi.

3. POHJOIS-POHJANMAAN MUSEO, Arkeologia, 17.7.2020

OUKA/12805/12.03.03.05/2019

Pyhäjoen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa Matinsaaren asemakaavan ehdotuksesta. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä

Museo on lausunut kaavasta sen luonnosvaiheessa 29.1.2020. Kaavaselostusta on tarkennettu lausunnossa esitetyllä tavalla, eikä museolla ole huomauttamista kaavaehdotuksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Kaavanlaatijan vastine:
Lausunto merkitään tiedoksi.

4. SÄTEILYTURVAKESKUS (STUK), 25.6.2020

8/0202/2020

Säteilyturvakeskus (STUK) on saanut Pyhäjoen kunnalta lausuntopyynnön Matinsaaren osayleis- ja asemakaavaehdotuksista. Kaavaehdotuksissa Matinsaaren alueelle on osoitettu pientalovaltaista asumista, loma-asuntoalueita sekä virkistys-, retkeily- ja ulkoilualueita.

Kaavaehdotuksissa käsitellyt alueet sijaitsevat osittain Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaavassa Fennovoima Oy:n suunnitteleman ydinvoimalaitokselle osoitetun suojavyöhykkeen sisäpuolella.

STUKissa suoritetun arvioinnin perusteella kaavaehdotuksissa ei todettu sellaisia seikkoja, jotka STUKin toimialan kannalta olisivat esteenä ehdotusten hyväksynnälle. STUK pyytää kuitenkin kiinnittämään huomiota siihen, että alueen liikennejärjestelyt mahdollistaisivat alueen tehokkaan evakuoinnin.

Kaavanlaatijan vastine:
Lausunto merkitään tiedoksi.

5. JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS, 3.8.2020

Pyhäjoen kunta on esittänyt Jokilaaksojen pelastuslaitokselle lausuntopyynnön Matinsaaren asemakaavaehdotuksesta. Pelastusviranomaisen on tutustunut asiakirjoihin ja lausuu seuraavaa:

Pelastuslain (379/2011) 30 §:n mukaan kunnan velvollisuus on huolehtia alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin. Riittävän tehokkaaksi sammutusvesijärjestelmä katsotaan, kun veden tuotto on yli 2000 l/min. Sammutusvesipisteen tulisi olla 300 metrin säteellä kaava-alueen kiinteistöistä. Kaavoituksen yhteydessä olisi syytä selvittää löytyykö riittävän tehokas vesiasema kaava-alueen sisältä tai sen välittömästä läheisyydestä. Uusien, korjattavien tai poistettavien palopostien ja vesiasemien sijoituksesta ja tarpeellisuudesta päättää pelastusviranomaisen. Tämä tulee huomioida uusien alueiden kaavoituksessa sekä kaavamutoksissa.

Tiivis rakentaminen edellyttää, että tehokkaan pelastustoiminnan vaatimukset otetaan kaavoituksessa huomioon. Pelastuslain (379/2011) 11 §:n mukaan hälytysajoneuvoille tarkoitetut tiet on pidettävä ajokelpoisina ja esteettöminä. Lisäksi teiden tulee mahdollistaa pelastustoimen tehtävien hoito. Liikennejärjestelyiden tulee mahdollistaa kaava-alueella olevien kohteiden

den mahdollisimman hyvä saavutettavuus myös pelastuslaitoksen raskailla ajoneuvoilla. Tämä tulee erityisesti ottaa huomioon suunniteltaessa katuja, joilla ei ole läpiajoa. Kaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa, että alueelle suunniteltujen pistoteiden päiden kääntöympyröiden kääntösäteet ovat riittäviä myös raskaille pelastusajoneuvoille. Uimarannalle ja venesatamaan tulisi osoittaa ajoyhteydet siten, että alueet ovat saavutettavissa pelastuslaitoksen raskailla ajoneuvoilla. Ajoyhteyksien osalta tulee huomioida sijoitus, mitoitus ja kantavuudet.

Pelastusviranomaisen suosittelee sitovien rakennusalueen rajojen merkitsemistä vähintään neljän metrin etäisyydelle tonttien naapurin puoleisista rajoista, jotta Ympäristöministeriön asetuksen 848/2017 29 §:n mukainen 8 metrin etäisyysvaatimus täyttyisi. Mikäli rakennusten välinen sallittu etäisyys on pienempi kuin 8 metriä, tulisi kaavamääräyksiin lisätä maininta asetuksen vaatimuksesta palon leviämisen rajoittamiseen.

Kaavanlaatijan vastine:
Lausunto merkitään tiedoksi.

Sammutusvesijärjestelmä suunnitellaan ja mitoitetaan alueen kunnallistekniikan suunnittelun yhteydessä.

Pelastustiet suunnitellaan ja niiden vaatimukset huomioidaan alueen katusuunnitelman yhteydessä. Päätyvien katujen kääntöpaikkojen katualueen leveys on n. 20 m.

Rakennusalat on pääsääntöisesti sijoitettu vähintään neljän metrin etäisyydelle naapurin rajasta. Rakennusvalvonta huolehtii rakennuslupavaiheessa rakennusten riittävästä etäisyyksistä ja palonsuojaurakenteista.

6. FINGRID OYJ, 8.7.2020

Kiitämme lausuntopyynnöstänne ja lausumme seuraavaa:

Kaava-alueella ei ole Fingrid Oyj:n voimajohtoja eikä muita toimintoja. Fingridillä ei ole siten tarvetta lausua asemakaavan sisällöstä.

Tämä lausunto koskee vain Fingrid Oyj:n voimajohtoja.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.

Kaavoituksen yhteyshenkilönä Fingrid Oyj:ssä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Kaavanlaatijan vastine:
Lausunto merkitään tiedoksi.

MUISTUTUKSET

1. Muistutus 1

Eteläinen RA-alue tulee siirtää sijansa pohjoisemmaksi tai poistaa kokonaan, koska se sijaitsee 1984 tehdyn jokisuun ruoppauksen yhteydessä virheellisesti jokiuomaan läjitetyllä läjitysalueella.

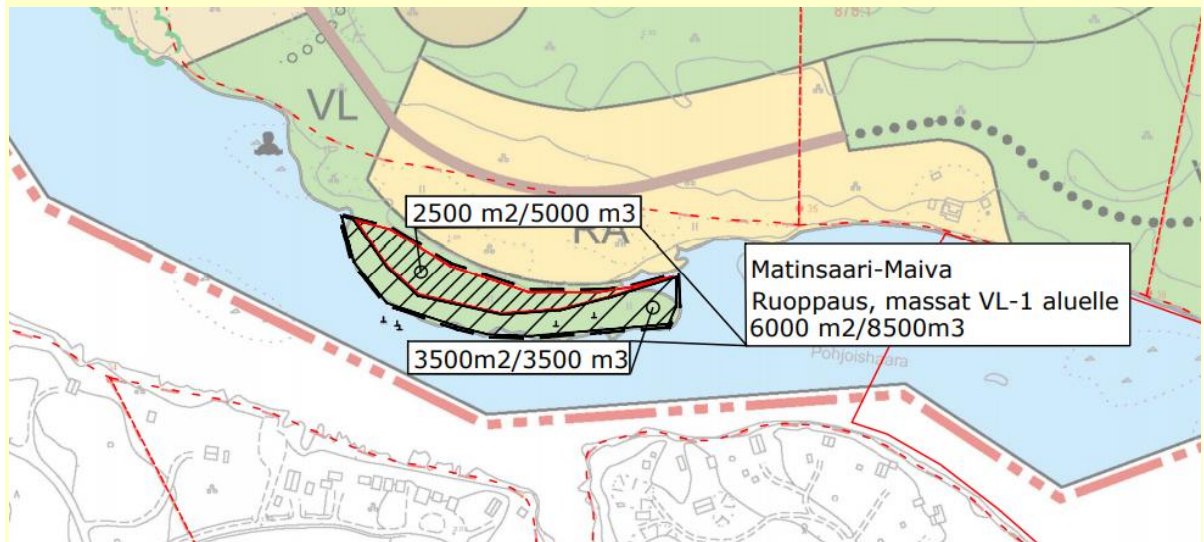
Kyseessä oleva yli 2 ha:n läjitysalue tulee poistaa kokonaisuudessaan ja Matinsaaren vanha luontainen syvä rantaväylä tulee palauttaa entiselle paikalle. Ko. toimenpiteellä poistetaan erittäin suuri jokitulvariski (jääpato muodostuu usein tähän puolella kavennettuun jokiuoman koh-

taan) ja saadaan lisäarvoa Matinsaaren etelärannan AO -alueille jokinäkymän avarruttua sekä omarantaiset venevalkamat. Ko. läjitysalueen poisto on ollut useassa jokisuun kunnostushankkeessa mukana, mutta jostain syystä ei ole toteutunut.

Kaavaehdotuksessa ei ole huomioitu oikein meritulvariskiä, koska länsi/luoteismyrskyllä vedenpinta voi nousta yli 2 m, jolloin aallon korkeus Matinsaaren kohdalla voi olla yli 1 m (omakohtaisia kokemuksia asiasta). Tuulen pyyhkäisymatka on yli 140 km, toki karikat murtavat aallot.

Kaavanlaatijan vastine:

Matinsaaren alueelle on laadittu 1.5.2017 päivätty ruoppaussuunnitelma, jota on päivitetty 29.6.2018. Suunnitelmassa on huomioitu tulvariski ja alueelle aiemmin tehdyt ruoppaukset ja läjitykset. Matinsaaren eteläpuolelle on osoitettu leveimmillään noin 30 leveä ruopattava alue, joka on vanhaa läjitysalueutta. Suunnitelman mukaan tältä kohdalta on tarkoitus ruopata maata 6000 m² / 8500 m³. Tämä ruoppaussuunnitelma on huomioitu alueen kaavoituksessa ja RA-alueen eteläreuna on rajattu suunnitelmassa osoitetun ruopattavan alueen mukaan.

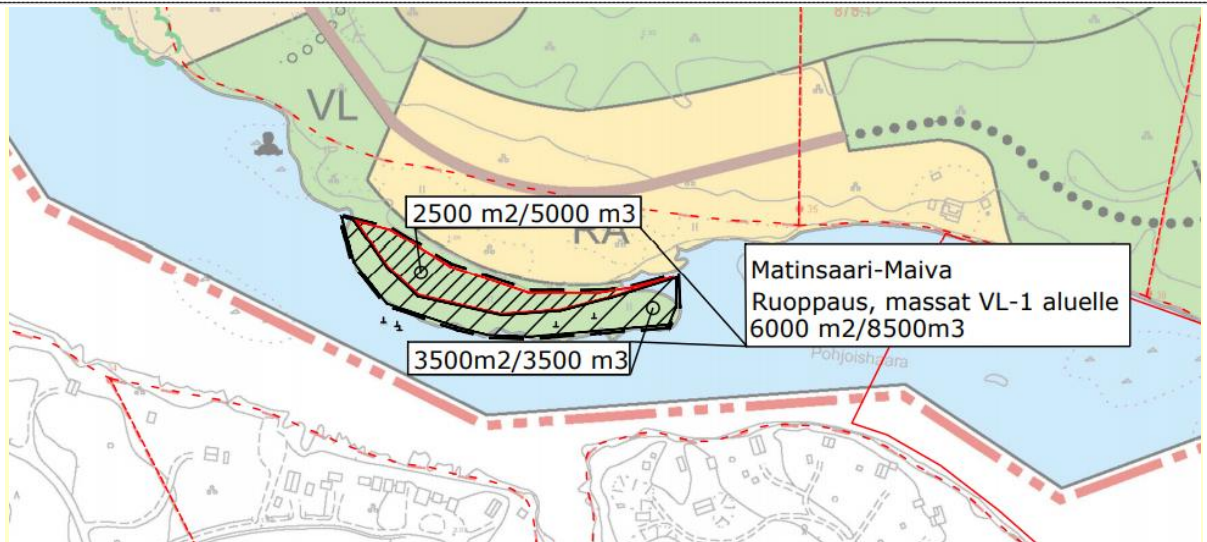
Ote ruoppaussuunnitelmasta (pohjakarttana luonnosvaiheen yleiskaavakartta).

2. Muistutus 2

Matinsaaren kaavoituksessa ei ole otettu huomioon vuonna 1984 tehtyä joen ruoppaus hommaa, joka on läjitetty Matinsaaren etelärantaan kaventaen jokea noin 100 metri maivaan päin. Joen virtaus on täten muuttunut siten, että Tuhkasennokkan joen virtausta ei ole ollenkaan. Sarpaa kasvaa ja maisema on ku suolle katsois. Se ruoppaus homma vuonna 1984 kasvatti Matinsaarta noin 2 hehtaaria. Ei ole oikein, että joki kapenee ,tulvariskit kasvaa. Täten vaadin, että ne ruoppausmaat poistetaan joesta, jotka on sinne laitettu vuonna 1984 ja kaava pitää tehdä uudestaan.

Kaavanlaatijan vastine:

Matinsaaren alueelle on laadittu 1.5.2017 päivätty ruoppaussuunnitelma, jota on päivitetty 29.6.2018. Suunnitelmassa on huomioitu tulvariski ja alueelle aiemmin tehdyt ruoppaukset ja läjitykset. Matinsaaren eteläpuolelle on osoitettu leveimmillään noin 30 leveä ruopattava alue, joka on vanhaa läjitysalueutta. Suunnitelman mukaan tältä kohdalta on tarkoitus ruopata maata 6000 m² / 8500 m³. Tämä ruoppaussuunnitelma on huomioitu alueen kaavoituksessa ja RA-alueen eteläreuna on rajattu suunnitelmassa osoitetun ruopattavan alueen mukaan.

Ote ruoppaussuunnitelmasta (pohjakarttana luonnosvaiheen yleiskaavakartta).